

ชื่อภาคนิพนธ์ : ปัจฉัยเชิงเหตุแบบบูรณาการ บ้าน วัด โรงเรียนที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ

ชื่อผู้เขียน : พระสุวรรณค์ ชมลีดา

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)

ปีการศึกษา : 2548

โครงการ โรงเรียนวิถีพุทธมีจุดมุ่งหมายที่จะปลูกฝังนักเรียนวัยรุ่นให้เป็นคนดีและมีสุขสงบ โดยมีพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธให้มากขึ้น การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจฉัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์ 5 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ กับนักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธจะมีพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด และพบในนักเรียนประเภทใดบ้าง 2) เพื่อศึกษาปัจฉัยด้านสถานการณ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นว่ามีความเกี่ยวข้อกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด 3) เพื่อศึกษาปัจฉัยด้านจิตลักษณะเดิมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นว่ามีความเกี่ยวข้อกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธเพียงใด 4) เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญในกลุ่มปัจฉัยด้านสถานการณ์ทางสังคม ปัจฉัยด้านจิตลักษณะเดิม และปัจฉัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ กับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ 5) เพื่อหาประเภทของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธน้อย ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยง ในนักเรียนประเภทต่างๆ และหาปัจฉัยเชิงเหตุของนักเรียนประเภทเหล่านั้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดประเภทสาเหตุที่ศึกษารูปแบบตามทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ของ Magusson และ Endler (1977) ทฤษฎีนี้ครอบคลุมตัวแปรเชิงเหตุประเภทต่างๆ ทั้งทางด้านลักษณะทางสถานการณ์ และทางจิตของผู้กระทำ โดยกำหนดประเภทของสาเหตุที่ศึกษาศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างลักษณะทางจิตใจของผู้กระทำกับลักษณะทางสถานการณ์ที่พฤติกรรมนั้นปรากฏ และนำทฤษฎีต้นไม้อัจฉัยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน มาเป็นพื้นฐาน เพื่อกำหนดตัวแปรอิสระในงานวิจัย โดยทฤษฎีต้นไม้อัจฉัยธรรมนั้นเป็นทฤษฎีที่แสดง

ถึงสาเหตุของพฤติกรรมคนดี และคนเก่ง นอกจากนี้พื้นฐานของการวิจัยนี้ยังใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Reasoned Action Theory) ของ Ajzen และ Fishbein (1980) อีกด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 457 คน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 4 โรงเรียน แบ่งเป็น โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิถืพุทธ 2 โรงเรียน และโรงเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิถืพุทธ 2 โรงเรียน เป็นนักเรียนชาย 189 คน นักเรียนหญิง 268 รวมเป็นนักเรียนทั้งสิ้น 457 คน

การศึกษานี้แบ่งตัวแปรเป็น 5 กลุ่ม ตามประเภทของตัวแปร คือ 1. กลุ่มพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ 3 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมการกินแบบพุทธ พฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างประหยัด และพฤติกรรมการปฏิบัติศาสนา 2. กลุ่มสถานการณ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 4 ตัวแปร ได้แก่ โรงเรียนที่เข้า-ไม่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิถืพุทธ การอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากสื่อ และการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน 3. กลุ่มจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ได้แก่ สุขภาพจิตดี ความเชื่ออำนาจในคน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน 4. กลุ่มตัวแปรจิตตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมดำรงชีวิตแบบพุทธ ทศนคติที่ดีต่อโครงการ โรงเรียนวิถืพุทธ และความเชื่อทางพุทธ และ 5. ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของผู้ตอบ

งานวิจัยเรื่องนี้ใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่าทั้งหมด 14 แบบวัด โดยการหาคุณภาพของแบบวัดใช้เกณฑ์ 3 ข้อ คือ 1. หาความเที่ยงตรง (Validity) ในการหาความเที่ยงตรงของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบวัดที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาว่าเนื้อหาครอบคลุมตามนิยามปฏิบัติการของตัวแปรหรือไม่ และดูภาษาสำนวนของคำถาม ว่าเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ และนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้แบบวัดสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปทดลองใช้ 2. หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ผู้วิจัยได้หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดทุกแบบวัดที่สร้างใหม่ โดยใช้กับกลุ่มทดลอง 120 คน โดยใช้สถิติ t-test 3. หาความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้วิธีหาความเชื่อมั่นด้วยวิธี หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha พิสัยของค่า alpha คือ .83 ถึง .90

การวิจัยนี้มีสมมติฐาน 4 ข้อ สถิติวิเคราะห์ ประกอบด้วย 1. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ 2 ถ้าพบปฏิสัมพันธ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะได้กระทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe' ต่อไป 2. การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression) แบบ Enter และ Stepwise โดยใช้ตัวทำนายหลายตัวในการทำนาย ตัวถูกทำนายที่ละ

1 ตัว โดยใช้เกณฑ์เปอร์เซ็นต์ที่ต่างกันเกิน 5 % (Cohen : 1977) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 3 และ 4 ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งการวิเคราะห์ผลเหล่านี้กระทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 22 กลุ่ม

ผลการศึกษาที่สำคัญมี 5 ประการ ดังนี้

ประการแรก พบว่านักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ มีพฤติกรรมการกินแบบพุทธมากกว่า และมีพฤติกรรมการปฏิบัติทางศาสนามากกว่า นักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ผลเช่นนี้ปรากฏในหลายกลุ่มย่อย

ประการที่สอง พบว่าปัจจัยทางจิตลักษณะเดิม คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนด้านนักเรียนคนใดมีสูง มีพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธทั้งสามด้านมากกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนต่ำ ส่วนตัวทำนายนุคที่ 1 จิตลักษณะเดิม (สุขภาพจิตดี ความเชื่ออำนาจในตน แรงงูใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน) รวม 4 ตัว สามารถทำนาย 1) พฤติกรรมการกินแบบพุทธในกลุ่มรวมได้ 14.7 % โดยตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน สุขภาพจิตดี และความเชื่ออำนาจในตน สามารถทำนาย 2) พฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างประหยัด ในกลุ่มรวมได้ 19.2 % โดยตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน และความเชื่ออำนาจในตน สามารถทำนาย 3) พฤติกรรมการปฏิบัติทางศาสนาในกลุ่มรวมได้ 21.5 % โดยตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ ความเชื่ออำนาจในตน และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน

ประการที่สาม พบว่าปัจจัยด้านสถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ คือ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากสื่อ และการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน ถ้านักเรียนคนใดมีมาก มีพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธทั้งสามด้านมากกว่า นักเรียนประเภทตรงข้าม ส่วนตัวทำนายนุคที่ 2 จุดสถานการณ์ มี 3 ตัวทำนาย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธ การเห็นแบบอย่างจากสื่อ และการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน สามารถทำนาย 1) พฤติกรรมการกินแบบพุทธ ในกลุ่มรวมได้ 8.6 % โดยตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การเห็นแบบอย่างจากสื่อ และการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน สามารถทำนาย 2) พฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างประหยัด ในกลุ่มรวมได้ 14.3 % โดยตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การเห็นแบบอย่างจากสื่อ และการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน สามารถทำนาย 3) พฤติกรรมการปฏิบัติทางศาสนา ในกลุ่มรวมได้ 19.2 % โดยตัวทำนายที่สำคัญเรียงลำดับจากมากมาน้อย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธ การเห็นแบบอย่างจากสื่อ และการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน สามารถทำนาย

ประการที่สี่ พบว่า ตัวทำนายนุศที่ 5 ชุดรวมประกอบด้วย ตัวทำนายนุศที่ 3 (จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร และสถานการณ์ 3 ตัว รวมเป็น 7 ตัวแปร) และตัวทำนายนุศที่ 4 (จิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร) มี 10 ตัวทำนาย สามารถทำนาย 1) พฤติกรรมการกินแบบพุทธ ในกลุ่มรวมได้ 26.1 % และทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่ทำสมาธิ 37.3 % ตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากมาน้อย คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การดำรงชีวิตแบบพุทธ สุขภาพจิตดี การเห็นแบบอย่างจากเพื่อน และทศนคติที่ดีต่อโรงเรียน โครงการวิถีพุทธ สามารถทำนาย 2) พฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างประหยัด ในกลุ่มรวมได้ 51.1% และทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนหญิง 58.7 % ตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากมาน้อย คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน และการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธ สามารถทำนาย 3) พฤติกรรมการปฏิบัติทางศาสนา ในกลุ่มรวมได้ 56.1% และทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ 60.6% ตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากมาน้อย คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ และความเชื่ออำนาจในคน

ประการที่ห้า ผลจากการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า กลุ่มที่ควร ได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก เนื่องจากมีพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธน้อย คือ กลุ่มนักเรียนเพศชาย โดยมีปัจจัยปกป้องความต่ำกับมีความสำคัญมากไปน้อย ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ การเห็นแบบอย่างจากเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน และแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติเพื่อพัฒนามีดังนี้

ประการแรก ควรสนับสนุน โครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ อย่างจริงจังและต่อเนื่องนอกจากนั้น ควรขยายโครงการดังกล่าว ไปสู่โรงเรียนต่างๆ ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีนักเรียนหญิงหรือนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงเป็นส่วนใหญ่

ประการที่สอง ควรมีการพัฒนานักเรียนชาย และมีเกรดเฉลี่ยต่ำ เป็นกลุ่มแรก ควรสร้างเสริมให้มีทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ ทศนคติที่ดีต่อโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ การอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนให้มากขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งสี่เป็นตัวแปรสำคัญต่อการมีพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ โดยให้มีกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธในครอบครัวให้มากขึ้น และกระจายอยู่ในทุกชนชั้นทางสังคมไทย โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่ทำกิจกรรมทางศาสนา เช่น การไปวัด การใส่บาตร และการทำสมาธิ โรงเรียนร่วมกับวัดเป็นตัวกลางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กกลุ่มดังกล่าว ให้คำแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของ

เด็กในโรงเรียน และชี้แนะให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจเด็กในปกครองมากขึ้น และเสริมสร้างทักษะแก่ผู้ปกครองในพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน

ประการที่สาม ในนักเรียนโดยทั่วไปพบว่าควรมีการพัฒนารูปแบบของการนำเสนอของสื่อ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน และการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธในตัวนักเรียน เนื่องจากพบว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญในการทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธนี้ก็เป็นตัวแปรสำคัญลำดับแรกๆ ในการทำนายพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป มีดังนี้

ประการแรก ในด้านตัวแปรของการวิจัย ยังมีตัวแปรนอกเหนือจากที่อยู่ในงานวิจัยครั้งนี้ และคาดว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธ เช่น ปทัสถานทางสังคม ประเภทของครอบครัว และสติปัญญา จึงควรนำตัวแปรเหล่านี้ ไปศึกษาเพิ่มเติมต่อไป ในการศึกษาทำนองเดียวกัน

ประการที่สอง ในด้านการวิจัย งานวิจัยเรื่องนี้ได้วัดผลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กนักเรียน จึงเป็นการศึกษาเพียงด้านเดียว จึงควรมีการศึกษาจากผู้ปกครองด้วยเพื่อทำให้ผลการศึกษามีความชัดเจนมากขึ้น

Title of Research Paper : Integration of Family, Religion, and School as Correlates of
**Buddhist Life Style Behavior of Junior Highschoolers in
Viteebud Project**

Author : Phra Sawan Yomseeda
Degree : Master of Arts (Social Development)
Year : 2005

Viteebud Project socializes and grooms good and peaceful students by promoting Buddhist life style behavior. This study aimed at investigating the antecedents of Buddhist life style behavior in junior highschool students. There were 4 objects in this study: 1) to investigate the differences of Buddhist life style behavior of students in schools with and without Viteebud Project, and its intervening variables. 2) to examine the relationship between situational factors and the Buddhist life style behavior. 3) to study the magnitude of psychological characteristics of these students on the Buddhist life style behavior. 4) to find the important predictors, in terms of both situational factors and psychological characteristics, and their predictive power on the Buddhist life style behavior. and 5) to pinpoint the at-risk groups of students with less Buddhist life style behavior, and the antecedents.

This study was based on Interactionism Model as a conceptual framework (Magnusson & Endler, 1977) which covered various types of antecedents in terms of situational factors and psychological characteristics, as well as, their interactional effects. Furthermore, many psychological characteristics in this study were from The psychological theory of work and moral behavior (Bhanthumnavin, 1993). Moreover, several important variables in this study were also from many important theories, such as, Reasoned Action Theory (Ajzen & Fishbein, 1980).

The sample in this study consisted of 457 students from grade 9th from 4 schools under the office of the basic education commission in Bangkok metropolitan. Two schools were

participated in Viteebud Project, while the rest were not. Of these numbers of students, they were 189 males and 268 females.

There were 5 groups of variables in this study. First group was Buddhist life style behavior, consisting of 3 variables : Buddhist way of living behavior, careful spending behavior, and Buddhist practice. Second group was situational factors, consisting of 4 variables: Viteebud Project, Buddhist child rearing, good exemplar from media, and good role model from peers. Third group was psychological traits, consisting of 4 variables: mental health, belief in internal locus of control of reinforcement, need for achievement, and future-orientation with self-control. The fourth group was psychological states, consisting of 3 variables: favorable attitudes towards Buddhist life style behavior, favorable attitudes toward Viteebud Project, and Buddhist belief. The last group was biosocial and background of the students.

Items in each questionnaire were carefully selected by 3 steps. First content validity were conducted by experts. Secondly, 14 summated rating questionnaires were tested on 120 students similar to the samples. Each items were chosen based on its discrimination power. Finally, reliability in terms of alpha coefficient was computed for each questionnaire based on selected items. Range of the alpha coefficient was .83 to .90 in this study.

Four hypotheses were tested by two types of statistics. First, hypothesis 1 and 2 were tested by three way analysis of variance with post hoc test of Scheffe. Multiple regression analysis, in terms of entered and stepwise, was employed to test Hypothesis 3 and 4. Data were analyzed both in total sample and 22 subsamples.

There were 5 important research findings. First, it was found that students in schools with Viteebud project showed significantly higher Buddhist way of living behavior, and higher Buddhist practice than students in schools without Viteebud project.

Secondly, students with high future orientation with self-control were also reported more of all three behaviors (Buddhist way of living behavior, careful spending behavior, and Buddhist practice). Moreover, all 4 psychological traits, in total sample, could account for the variance 1) Buddhist way of living behavior with 14.7%, with the orderly high to low important predictors as future orientation with self-control, mental health, and belief in internal locus of control of reinforcement. 2) careful spending behavior with 19.2% ,with the orderly high to low important predictors as future orientation with self-control, and belief in internal locus of control of

reinforcement. and 3) Buddhist practice with 21.5%, with the orderly high to low important predictors as belief in internal locus of control of reinforcement, and future orientation with self-control.

Third, it was found that good exemplar from media, and good role model from peers were important situational factors. Students reported high scores of these two factors were also showed more of all three behaviors. In addition, 3 situational factors, namely, Buddhist child rearing practice, good exemplar from media, and good role model from peers, in total sample, could account for the variance of 1) Buddhist way of living behavior with 8.6%, with the orderly high to low important predictors as good exemplar from media, and good role model from peers. 2) careful spending behavior with 14.3%, with the orderly high to low important predictors as good exemplar from media, and good role model from peers. and 3) Buddhist practice with 19.2%, with the orderly high to low important predictors as Buddhist child rearing practice, good exemplar from media, and good role model from peers.

Fourth, all 10 important predictors, in total sample, could account for could account for the variance of 1) Buddhist way of living behavior with 26.1%, and with the highest predictive percentage of 37.3% in meditation practice students. The important predictors in order high to low were favorable attitude towards Buddhist way of life behavior, mental health, good role model from peers, and favorable attitude toward Viteebud project. 2) careful spending behavior with 51.1%, and with the highest predictive percentage of 58.7% in female students. The important predictors in order high to low were favorable attitude towards Buddhist way of life behavior, future orientation with self-control, and Buddhist child rearing practice. and 3) Buddhist practice with 56.1%, and with the highest predictive percentage of 60.6% in students in schools with Viteebud project. The important predictors in order high to low were favorable attitude towards Buddhist way of life behavior, and belief in internal locus of control of reinforcement.

Finally, The most at-risk group of students needed urgent attention, because they showed less of the three behaviors, was male students. The protective factors for this group of students were favorable attitude towards Buddhist way of life behavior, good role model from peers, Buddhist child rearing practice, future orientation with self-control, and need for achievement.

Based on the findings, recommendations for implications were as follows. First, Viteebud project should be promoted forcefully and continuously, especially schools with female

students or good academic achievement as majority. Because Viteebud project will effectively increase Buddhist way of living behavior and Buddhist practice in these types of students.

Secondly, male students and low GPA students should also be promoted favorable attitude towards Buddhist way of life behavior, favorable attitudes towards Viteebud project, Buddhist child rearing practice, and future orientation with self-control, in order to enhance Buddhist way of life behavior.

Third, in order to increase favorable attitude towards Buddhist way of life behavior, future orientation with self-control, belief in internal locus of control of reinforcement, and Buddhist child rearing practice should be emphasized

Two suggestions on future study: First, there are other important variables that should be included in the next study, such as, social norm, student's intelligence, and types of family. Secondly, next study in this topic should include parents of students as subjects as well.